

i Munden, som at man tidt kunde ønske at komme af med en Mand, der ikke længer var brugelig som Adjunkt; men det har jeg slet ikke sagt Noget om. Jeg har ikke talt om, hvorvidt et saadant Tilfælde ofte var indtraadt, men jeg har blot tænkt mig Muligheden af, at det kunde indtræde. — Den ærede Rigsdagsmand sagde, at man satte Gagerne i den nugældende Lov, som skeet er, fordi man antog, at den yngste Overlærer i Reglen vilde være yngre i Tjenesten end den ældste Adjunkt; derfor havde man ladet Overlærerne begynde med en ringere Gage. Dette kan nu ganske vist have været Tilfældet, da Loven blev givet, men jeg tillod mig allerede før at gjøre opmærksom paa, at det ikke længere er Tilfældet. Saaledes som Forholdet nu er, blive selv de Adjunkter, som have Kvalifikationer til at indtræde i Overlærerpladserne, staaende saalænge som Adjunkter, at de i Reglen først fra den højeste Gage træde ind i Overlærernes Række, og den paagældende Bestemmelse kommer altsaa til at bevirke netop det Modsatte af, hvad der har været Hensigten, thi istedetfor at bringe dem hurtigt frem, bringer den dem netop langsomt frem, idet der bliver en saameget større Stillestaaen paa samme Gage derved, at de først fra den højeste Adjunktgage gaar over til Overlærergagen. Det er jo ikke alle Adjunkter, der kunne gaar over til at blive Overlærere, men det er kun dem, der have taget den dertil fornødne Examen, og et meget indskrænket Antal af de øvrige. Der er ikke noget Ubilligt i at forlange, at de ikke saaledes skulle blive standse paa Veien i Lønningsforbedringerne; de bør blive ved at rykke frem, og det skeer endda, som jeg har paavist, meget langsomt; det varer meget lang Tid, inden de naaer op til de højere Gager.

Kirke- og Underviisningsministeren: Naar jeg tager Ordet ved denne første Behandling, skal jeg, med Hensyn til de Bemærkninger jeg har at gjøre, følge den Orden, hvori de Bestemmelser, hvortil de knytte sig, findes i Loven. Der har været talt endeel om § 1, og det er visjelig ikke uden Grund, at det er blevet paafaaet, at den under almindelige Forhold vil medføre en Gagefor-

højelse, men det er ogsaa kun under almindelige Forhold, og Forhøjelsen er kun ringe. Det lyder rigtignok som noget Betydeligt, naar det hedder, at Tillæget skal kunne blive 3 Gange større end tidligere; men hvad var det tidligere? Det var saa overordentlig ringe, at det, selv 3 Gange fordoblet, ikke bliver noget Stort. Det er imidlertid ikke for at skaffe en Forbedring i Lønningerne, at denne § 1 er optagen, men det er kun for at tilveiebringe den Lighed for Loven, som bør finde Sted med Hensyn til alle Statens Embedsmænd, og dette Princip synes mig ganske godt kan, om det skulde være, bære en ganske lille Forhøjelse i almindelige Aar. At der dog virkelig er en økonomisk Besyttelse mod visse exessive Forbringere i at antage dette Princip, vil heller ikke benegtes; vi behøve ikke at gaar udenfor de Aar, hvis Erindring ligger umiddelbart for os, for at finde nogle f. Ex., 1846—47, hvor virkelig Lønningen, hvis den havde været beregnet efter den Maalestok, som indeholdes i Loven af 12te Januar 1858 vilde være gaaet langt op over, hvad der efter Loven af 19de Februar 1861 nogenstunde kan naaes; men, som sagt, Hovedsynspunktet for mig er kun Lighed for Loven. — Det er bemærket, at der i Slutningen af § 3 er udeladt et Ord, som staaer i den nugældende Lov. I Udkastets § 3 staaer der nemlig: „Afgangen til Lærerpøster ved Universitetet skal ikke være indskrænket ved nogen Examen“, medens der i Loven af 12te Januar 1858 staaer „ved nogen bestemt Examen“. Jeg maa tilstaae, at da jeg modtog denne Lov, som jo er et fremmed Arbejde — den har i et halvt Aar været færdig til at forelægges Thinget — var det mig meget paafaldende at see en saadan organisatorisk Lovbestemmelse indstødt her i Lønningsloven; men den er der nu engang, og om jeg endog med Glæde skulde bidrage til at fjerne den, troer jeg dog ikke, den gjør videre Glæde. Sikkert kan jeg ikke see, at der er synderlig Forskjel paa, om der staaer: „nogen bestemt Examen“, eller: „nogen Examen“, thi man har jo ikke nogenstunde indført nogen bestemt Professorexamen, hvorimod det paa den anden Side er aldeles utvivlsomt, at mange Professorpladseres Besættelse maa være afhængig af nogen Examen; saaledes maa dog de theologiske Professorer have theologisk